

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Beknopte natuurtoets plaatsing arken De Burd Grou

projectnummer: P001350

Onderwerp: Beknopte natuurtoets plaatsing arken De Burd Grou

Datum: 18-07-2022

Inleiding

KADER

De initiatiefnemer is van plan om in de reeds gerealiseerde opvaart ten zuiden van Burd 22 in Grou drie recreatie-arken te realiseren. Hiervoor wordt een ruimtelijke procedure doorlopen. Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd.

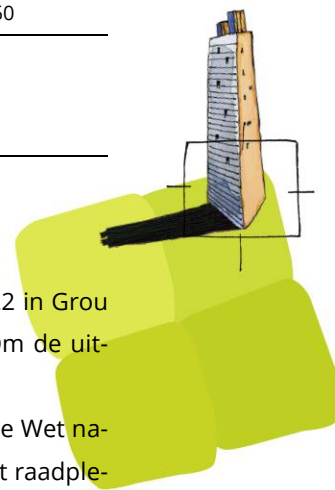
Het doel van de inventarisatie is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het projectgebied ten behoeve van de natuurtoets 7 juli 2022 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: bewolkt, af en toe een korte bui, circa 19°C en een stevige wind.

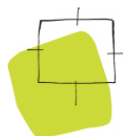
PROJECTGEBIED EN PLANNEN

Het projectgebied ligt aan de Wide Ie ten zuiden van Burd 22 in Grou (figuur 1). Het wordt begrensd door de Wide Ie in het zuiden en door grasland met sloten in het westen, noorden en oosten.

Het projectgebied bestaat uit een opvaart met de bijbehorende oevers. De opvaart is in het zuiden aangesloten op de Suderburds Wiid en de Wide Ie. In het projectgebied is geen bebouwing of opgaande beplanting aanwezig. De oever is gedeeltelijk beschoeid met houten palen en deels met stenen. Op enkele plekken staan in het water al palen om boten aan te leggen.

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

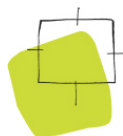

Figuur 1. Locatie van het projectgebied (rood). Bron kaartondergrond: www.ruimtelijkeplannen.nl

Foto's 1 en 2. Impressie van het projectgebied op 7 juli 2022. Links het projectgebied gezien vanuit het noordwesten. Rechts het projectgebied gezien vanuit het zuidwesten

De plannen bestaan uit het plaatsen van drie arken in de kleine haven. Deze worden via loopplanken op houten palen in het water met de oever verbonden. De oevers blijven hierdoor vrijwel ongemoeid.

Soortbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

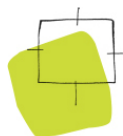
INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van gegevens van de laatste vijf jaar in de Nationale Databank Flora en Fauna² (NDFF) op 30 juni 2022 blijkt dat in de directe omgeving (0 – 2 km) van het projectgebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. Het betreft vogels met jaarrond beschermde nesten en zoogdieren.

Langs de oevers van het projectgebied staan voornamelijk algemene gras- en plantensoorten, zoals pitrus, klimmende winde, Engels raaigras, akkerdistel en grote brandnetel. In het water nabij de oevers groeit onder andere riet, zwanenbloem en lisdodde. Deze soorten duiden op voedselrijke tot zeer voedselrijke omstandigheden. Gezien de terreingesteldheid, de voedselrijkdom en het ontbreken van waarnemingen (NDFF) zijn beschermde plantensoorten niet in het projectgebied te verwachten.

Vanwege het ontbreken van bomen of bebouwing in het projectgebied, kunnen jaarrond beschermde nesten van vogels, zoals de uit de omgeving bekende huismus en buizerd (NDFF), worden uitgesloten. In de oeverzones van het projectgebied kunnen algemene vogelsoorten, zoals wilde eend, broeden. Nesten van algemene soorten zijn alleen tijdens de broedperiode beschermd.

² De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd.

De oevers van het projectgebied zijn door de inrichting slechts marginaal geschikt foerageergebied voor vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals buizerds die in de omgeving van het projectgebied kunnen broeden (NDFF). Het water in het projectgebied kan onderdeel vormen van het foerageergebied van de uit de omgeving bekende zeearend (NDFF).

In het projectgebied is geen opgaande beplanting met holtes of scheuren die geschikt kunnen zijn als verblijfplaats voor vleermuizen aanwezig. Verder is ook geen bebouwing aanwezig waarin geschikte openingen voor vleermuizen kunnen zitten.

Wel kan het projectgebied onderdeel zijn van het foerageergebied van soorten als meervleermuis, die uit de directe omgeving van het projectgebied bekend zijn (NDFF). Verder is geen opgaande beplanting of rechtlijnige watergangen aanwezig die onderdeel zijn van een doorgaande structuur die dienst kan doen als essentiële vliegroute.

De oevers van het projectgebied vormen geschikt leefgebied voor een aantal grondgebonden zoogdiersoorten, zoals de uit de omgeving bekende soorten woelrat en veldmuis (NDFF). Voor deze soorten geldt in de provincie Fryslân een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb.

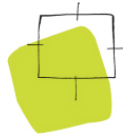
In de directe omgeving van het projectgebied is het voorkomen van de niet-vrijgestelde otter bekend (NDFF). Otter is aangewezen op watergangen en oeverzones met voldoende beschutting en rust. De kale oevers in het projectgebied bieden geen dekking en zijn hierdoor niet geschikt als leefgebied voor otter. Ook zijn tijdens het veldbezoek geen sporen van otter waargenomen. Otter is hooguit incidenteel foeragerend in het projectgebied te verwachten.

De watergang en oever vormen geschikt biotoop voor enkele algemene amfibieënsoorten, zoals gewone pad, meerkikker en bruine kikker (NDFF). Voor deze soorten geldt in de provincie Fryslân een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb. Niet-vrijgestelde amfibieënsoorten zijn door het ontbreken van geschikt biotoop en waarnemingen uit de omgeving (NDFF) niet in het projectgebied te verwachten.

Overige beschermde soorten uit de soortgroepen vissen, reptielen en ongewervelden zijn in de directe omgeving niet bekend (NDFF). Het projectgebied biedt deze soortgroepen ook geen geschikt leefgebied. Gezien dit gegeven kan de aanwezigheid van beschermde vissen, reptielen en ongewervelden worden uitgesloten.

TOETSING

Bij uitvoering van het plan gaan geen jaarrond beschermde vogelnesten verloren. Wel kunnen de oevers in het projectgebied veranderen als foerageergebied voor buizerds die in de omgeving nesten kunnen hebben. In de huidige situatie vormt het projectgebied door het ontbreken van dekking en

bomen echter geen hoogwaardig foerageergebied. Daarnaast is in de directe omgeving alternatief en hoogwaardiger foerageergebied voor buizerd voorhanden. Ook kan als gevolg van de plannen het water veranderen als foerageergebied voor zeearend. Het projectgebied vormt hooguit een klein onderdeel van het foerageergebied van zeearend en in de directe omgeving is voldoende alternatief en hoogwaardiger foerageergebied aanwezig. Een negatief effect op vogels met jaarrond beschermde nesten door verlies van foerageergebied treedt niet op.

Het vernietigen of verstoren van in gebruik zijnde nesten van (algemene) vogelsoorten is bij wet verboden. Dit kan worden voorkomen door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. De meeste vogels broeden tussen half maart en half juli.

Bij uitvoering van het plan gaan geen verblijfplaatsen van vleermuizen verloren. Wel wordt het projectgebied mogelijk minder geschikt als foerageergebied voor meervleermuis, die is aangewezen op grote, open wateren. Het projectgebied vormt echter hooguit een klein onderdeel van het foerageergebied van de te verwachten soorten en bovendien is in de directe omgeving in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op vleermuizen door verlies van foerageergebied treden dan ook niet op.

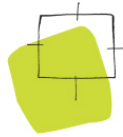
Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieën- en zoogdiersoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Fryslân. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig projectgebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van Natura 2000-gebieden geregeld. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningplichtig. Relevant is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN), in de provincie Friesland nog Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd, is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland. Dit netwerk moet voldoende robuust zijn voor een duurzame verbetering van de omstandigheden voor de wilde flora en fauna en voor natuurlijke leefgemeenschappen. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de provinciale NNN en de bijbehorende natuurverbindingen is voor provincie Fryslân uitgewerkt in het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 (vastgesteld 23-03-2021).

NATUUR BUITEN HET NNN EN WEIDVOGELLEEFGEBIED

Vanuit het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van bestaande natuurgebieden en natuurwaarden in agrarisch gebied en de bescherming van weidevogelgebieden.

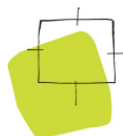
INVENTARISATIE

Het projectgebied ligt circa 1,5 km ten zuidwesten van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Alde Feanen'. Het gehele gebied valt binnen het NNN als overige natuur. De graslanden circa 200 m ten noorden van het projectgebied zijn aangewezen als weidevogelkansgebied. Ten noorden van het projectgebied liggen op circa 2,5 km enkele weide en akkergebieden aangewezen als Natuur buiten het NNN.

TOETSING NATURA 2000

Het projectgebied ligt op ruime afstand van het Natura 2000-gebied 'Alde Feanen'. Hierdoor zijn in potentie alleen effecten door externe werking mogelijk. Het projectgebied is gescheiden van het Natura 2000-gebied door wegen en agrarisch gebied. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied, de inrichting van het tussenliggende gebied en de aard van het plan, kan een toename van verstoring door geluid, verlichting of optische verstoring worden uitgesloten.

Eventuele toename van stikstofdepositie als gevolg van bouwwerkzaamheden in de aanlegfase is op basis van de Wet Stikstofreductie en Natuurverbetering vrijgesteld van vergunningplicht. Voor het project worden drie recreatie-arken gerealiseerd voor particulier gebruik zonder verhuurformule. Het aantal verkeersbewegingen per jaar zal daarom te verwaarlozen zijn. Hierdoor wordt geen toename van stikstofdepositie boven 0.00 mol N/ha/jaar in stikstofgevoelige habitattypen van Natura 2000-gebieden in de gebruiksfase verwacht.

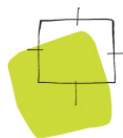
TOETSING NATUURNETWERK NEDERLAND

Het projectgebied bestaat uit een opvaart en oeverzone die zijn aangewezen als NNN. Het water binnen het projectgebied is aangewezen als 'N04.02 Zoete plas'. De oevers aan de zuidelijke rand van het projectgebied zijn aangewezen als 'N12.02 Kruiden- en faunarijck grasland' en de overige oevers als 'N00.01 Nog om te vormen naar natuur' (figuur 2). Volgens artikel 7.1.1.2 in Verordening Romte Fryslân 2014, mag een ruimtelijk plan in het NNN niet leiden tot significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN en significant verlies van oppervlakte.

Figuur 2. Locatie van het projectgebied (rood) en de beheertypen: N04.02 Zoete plas (blauw), N12.02 Kruiden- en faunarijck grasland (geel) en N00.01 Nog om te vormen naar natuur (zalmroze). Bron kaartondergrond: www.fryslan.nl

Het grasland van de zuidelijke oever is als N12.02 Kruiden- en faunarijck grasland gespecificeerd. Deze oever en het grasland blijven in de huidige staat behouden, waardoor geen oppervlakte verloren gaat

of wezenlijke kenmerken of waarden worden aangetast. Voor de rest van de oevers van het projectgebied zijn nog geen wezenlijke kenmerken of waarden gespecificeerd in het Natuurbeheerplan 2022 Friesland. Alle oevers zijn als natuurlijk oevers ingericht. In de huidige situatie zijn de oevers sinds het realiseren van de opvaart aangeplant met uit de directe omgeving voorkomende inheemse waterplanten. Door de plaatsing van enkele loopplanken, wordt vrijwel geen oevervegetatie verwijderd. Deze loopplanken worden namelijk met palen in het water gezet en worden met het grasland verbonden.

Het water in het projectgebied is aangewezen als N04.02 Zoete plas als onderdeel van het aangrenzende Suderburds Wiid en de Wide Ie. Het beheertype Zoete plas omvat waterlichamen met stilstaand of langzaam stromend water van meer dan 4 m breed en meer dan 20 cm gemiddelde diepte. Het water is daarnaast vaak voedselrijk en vrij helder, met waterplanten en verlanding vanaf de oever. De nieuwe arken worden in de inhammen van de opvaart gerealiseerd. De oevers en de breedte en diepte van de waterinham worden hierbij niet aangetast. Hierdoor is geen sprake van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden of van (significant) verlies van oppervlakte en samenhang van het NNN.

TOETSING NATUUR BUITEN HET NNN EN WEIDVOGELLEEFGEBIED

Het Natuur buiten het NNN in Fryslân kent geen externe werking. Met de uitvoering van de plannen gaat geen Natuur buiten het NNN verloren, waardoor negatieve effecten hierop kunnen worden uitgesloten. Weidvogelleefgebieden zullen eveneens geen verstoring ondergaan, gezien de grote afstand tot het projectgebied en de tussenliggende inrichting.

Beschermde houtopstanden

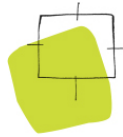
De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 1.000 m² en bomenrijen van minimaal 21 bomen gelegen buiten de bebouwde kom.

INVENTARISATIE EN CONCLUSIE

In het projectgebied is geen opgaande beplanting aanwezig. Het indienen van een kapmelding bij de provincie Fryslân is daarom niet nodig.

Conclusie

Voor dit plan is op 7 juli 2022 een veldbezoek uitgevoerd en daarnaast zijn verspreidingsgegevens van beschermde soorten in en om het projectgebied uit de NDFF geraadpleegd. Het veldbezoek en de verspreidingsgegevens geven voldoende beeld van de natuurwaarden in het gebied om de toetsing aan de Wnb op te baseren. Het aanvragen van een ontheffing van de Wnb voor beschermde soorten is niet nodig.

Wel moet bij de werkzaamheden rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Dit betekent dat er bij voorkeur buiten het broedseizoen wordt gewerkt, dus buiten de periode half maart tot half juli.

Het is ook mogelijk om voor het broedseizoen te starten met de werkzaamheden en continu door te werken. Dan is het waarschijnlijk dat vogels niet in het projectgebied gaan broeden vanwege de continue verstoring.

Is de wens om de werkzaamheden in het broedseizoen te starten, dan is het nodig om het projectgebied voorafgaand aan de start te (laten) inventariseren op broedgevallen. Zijn er op dat moment vogels aan het broeden, dan kunnen de werkzaamheden pas starten als de jongen zijn uitgevlogen.

Negatieve effecten ten aanzien van in het kader van de Wnb beschermde Natura 2000-gebieden worden niet verwacht. Gezien de aard van het plan achten wij het uitvoeren van een Aerialfotoberekening niet nodig. Het plan is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid. Verlies van oppervlakte en samenhang van het NNN is niet aan de orde. Er vindt als gevolg van de werkzaamheden ook geen negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN in het projectgebied plaats. Ten aanzien van kwaliteit van het NNN treedt dus ook geen negatief effect op. Het plan is daarom niet in strijd met de Verordening Ruimte Fryslân 2014.